

Del af disse Indtægter kommer netop ind i Statskassen gennem den Del af Samsundet, hvor Ulykken for Diebliffet er tilfede. Altsaa, hvad er rimeligere, end at Staten i dette Tilfælde opfylder de Forpligtelser, som isølge Grundlovens § 84 paahvile det Offentlige? Hvad er det Offentlige? Det er baade Stat og Kommune. Jeg kan altsaa ikke se, at der er nogen Berettigelse i de Indvendinger, som gjøres fra den høitærede Ministers og fra Høires Side i denne Sag, ligesaa lidt som jeg kan se, at der er nogen som helst Fare ved i et saadant Undtagelsestilfælde som dette at lade det Offentlige træde til, at lade Statskassen træde til, tilmed da det er en given Sag, at, hvis man skal overlade de i Forveien meget overbeholdte Kommuner at hjælpe, vil Hjælpen kun blive ydet med sparom Haand. Derfor man derimod, hvad Lovforslaget her gaar ud fra, vil lade Statskassen træde til med et nogenlunde betydeligt Beløb, vil det ikke alene faae en direkte Indflydelse paa de Paagjældende, der faae Hjælpen, men det vil ogsaa udøve en stor moralsk Virkning rundt omkring i Landet og sætte mange Familier, som nu lide Nød, istand til lettere at bære de haarde Byrder, der nu ere paalagte dem. Jeg skal derfor opfordre det høie Thing til at stemme imod det foreliggende Undringsforslag og lade Lovforslagets § 6 ganske rolig blive staaende. De Færter, som kunne komme af, at denne Paragraf vedtages, tror jeg, at det høie Thing med Lethed vil kunne tage paa sig. Den Bemærkning om, hvorvidt vi, som her staa, have Hjertelag for de Fattige eller ikke, skal jeg lige saa lidt ændre som den sidste ærede Raler, jeg skal kun bemærke, at den fremkomne Appel til, hvem der privat gjør vel eller ikke, finder jeg ikke berettiget, idet jeg antager, at de, der have Gode og Billie til at gjøre vel, i Reglen gjøre det i Løndom.

Forslagsstilleren (Tauber): Den ærede Ordfører for Undringsforslaget (Rimestad) gjorde gjældende, at jeg havde misforstaaet enkelte af hans Uttringer. Jeg tror, at den Fremstilling, han gav om, hvilken Betydning og Virkning Loven vilde have, naar § 6 blev udstemt, maa i Virkeligheden bekræfte, hvad jeg har sagt; thi jeg kan ikke faae Andet ud af, hvad han sidst sagde, end at de Goder, som vilde blive tilbude Kommunerne ved de øvrige Paragrafer af Loven, blot vare en Fritagelse for visse Formaliteter, det var det Hele. De slap for at gaa til Regjeringen og ubbede sig Tilladelse til, hvad de uden Vanskelighed kunde faae Tilladelse til. Dette forekommer mig uregelmæssigt at være meget lidt; hvis han deri vil se en stor Tilskyndelse eller endog blot en Tilskyndelse for Kommunerne til at yde Hjælp til de Trængende udenfor det offentlige Fattigvæsen, kan jeg ikke dele denne Opsættelse af ham. Med det Samme vil jeg bemærke til den høitærede Minister, at jeg veed meget vel, —

hvad vi Alle vide — at Kommunerne have Ret til, til en vis Grad maaste alene, ialtfald med de høie Autoriteters Tilladelse at yde Hjælp til Trængende udenfor det offentlige Fattigvæsen. Men man kan ikke vente, at Kommunerne i større Omfang skulle benytte denne Ret, dels fordi den frie Fattigforsørgelse er lagt udenfor Kommunalbestyrelserne, ialtfald i Landkommunerne og ogsaa for en væsentlig Del i Kjøbstadkommunerne, og man derved kommer til at sætte Andre ved Siden af sig til at bedømme de Forhold, som man selv kan søle sig lige saa kaldet til at bedømme; men ogsaa og væsentlig fordi det offentlige Fattigvæsen under saadanne Omstændigheder som de nuværende paalægger Kommunerne meget større Byrder end sædvanlig. Det er den Omstændighed, man aldrig maa glemme, at under saadanne Omstændigheder, som finde Sted i denne Vinter, have Kommunerne Byrder til det offentlige Fattigvæsen, som overstige, hvad de have gjort Regning paa, og gjøre det vanskeligt for dem at opfylde de Forpligtelser, de have. Det er da undskyldeligt, at de ikke paalægge sig en moralsk Forpligtelse, som ikke strengt taget kan gjøres gjældende imod dem, og man kan ikke vente, at de ville gjøre det, medmindre de faae en klingende Opfordring og Tilskyndelse, og det er den, som Lovforslaget gaar ud paa at give dem; faae de den, ville de komme. Naar den høitærede Minister antydede, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) videre udvirkede, at der kunde være Tale om i alt Fald at yde Understøttelse til saadanne Kommuner, som vare ude af Stand til at opfylde deres Forpligtelser til de Fattiges Understøttelse, er det overordentlig vanskeligt at afgjøre, hvorvidt Kommunerne ere ude af Stand dertil. Spilken Grændse er der for Paaligningen? Skal man gaa ud fra, at, naar Kommunerne ikke kunne magte Opgaven med sædvanlig Paaligning, saa maa de være henvisse til at gjøre større Paaligning? Og hvad den sædvanlige Paaligning angaar, da er den meget forskjellig i Kommunerne. Skal man blive enig om en Maximumpaaligning, da er det Noget, som man hidtil ikke har tænkt sig. Man kommer derved i det Hele taget ind paa Overveielser, som ere overordentlig vanskelige, og hvem skal træffe Afgjørelsen? Skal Ministeren gjøre det? Jeg tvivler ikke om, at den høitærede Minister, dersom en saadan Myndighed blev overdraget ham, vilde bestræbe sig for at træffe denne Afgjørelse efter bedste Skjøn. Men jeg tror, at det er et overordentlig vanskeligt Skjøn, og hvorledes den høitærede Minister end vil udøve et saadant Skjøn, saa vilde det dog, hvis han nogenstunde gav Afslag, vække en Misforstøelse, som neppe let vilde kunne siges at være ganske ubespiet, eftersom det jo vil være umuligt for den høitærede Minister at tage alle de Omstændigheder under Overveielse, som ere